

Asia: VN/13118/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksen tavoitteena on lyhentää kotoutumisajan 63 §:ssä säädettyä valtion toimeentulotuesta maksaman korvauksen enimmäisaikaa. Korvausaikaa alennetaan kolmesta vuodesta yhteen vuoteen. Edelleen tavoitteena on alentaa kotoutumisen edistämisestä koituvia kustannuksia sekä edistää maahanmuuttajien nopeaa työllistymistä.

Esitys korvausajan lyhentämisestä heikentää hyvinvointialueen taloutta eikä ole osoitettavissa, että korvauksen piirissä olevat henkilöt työllistyisivät nopeammin, ja näin ollen toimeentulotukiriippuvuus tai muiden sote-palveluiden tarve vähenisi. On epärealistista olettaa, että toimeentulotukiriippuvuutta voitaisiin esityksen mukaisesti vähentää. He, joilla on työllistymisen mahdollisuuksia ensimmäisten kotoutumisvuosien aikana, todennäköisesti työllistyvät muutenkin.

Kunnat ja hyvinvointialueet eivät pysty merkittävästi vaikuttamaan toimeentulotukiriippuvuuteen, ongelmat ovat usein monisyisiä ja usein rakenteellisia. Niin ikään kotoutumislain uudistus ja TE-uudistuksen toimeenpanovaihe vuoden vaihteessa tulevat vaikuttamaan kotoutumisen edistämiseen liittyviin toimiin todennäköisesti ainakin hetkellisesti heikentävästi. Hyvinvointialueet ja uudet työvoimaviranomaiset joutuvat myös rakentamaan yhteistyöprosessit ja -käytänteet monialaisissa työllisyyden tukitoimissa ja kotoutumisen palveluissa uudelleen.

Edellä mainituilla perusteilla Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue ei kannata hallituksen esitystä ja esitykseen sisältyvää korvausajan lyhentämistä, koska sen arvioidaan heikentävän hyvinvointialueen taloutta. Esityksellä ei arviomme mukaan synny julkiseen talouteen säästöjä eikä se toteuta kehysriihen säästövelvoitetta.

Mämmi-Laukka Leena
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue